

سال سوم: شماره ۱۲

➤ نقش زنان در ارتقای سرمایه اجتماعی

دکتر افسر افشار نادری^۱

چکیده:

سرمایه اجتماعی یکی از شکل های سرمایه است و شامل شبکه ها و فرصت هایی است برای بسیج منابع با هدف حل کردن بسیاری از مشکلات سیاسی و اجتماعی که حاصل عملکرد اجتماعی است. به طور کلی سرمایه اجتماعی، بده بستان اجتماعی است. کار کردهای سرمایه اجتماعی، افزایش تولید در سطح ملی، کارکرد بهتر بازار، تقویت هنجارهای مطلوب اجتماعی و کاهش جرایم، کارآیی نهاد های دولتی و موفقیت در یادگیری و سلامت فردی است.

یک گروه از مهمترین منابع سرمایه اجتماعی زنان هستند که همیشه عامل بده بستان اجتماعی و مهم ترین منابع تبادل اجتماعی در تاریخ به حساب می آیند. لذا ساختمان کردن نهادی حقوق آنها در ارتقای سرمایه اجتماعی ضروری تلقی می شود. در این مقاله سعی شده است سرمایه اجتماعی مورد تحلیل قرار گیرد، چگونگی موقعیت زنان در جامعه و نقش تعیین کننده آنان در هویت جمعی مورد بررسی و سپس الگوی نظری تاثیر شرکت زنان در افزایش سرمایه اجتماعی ارایه شود.

➤ سنجش روحیه آمادگی دفاعی و آسیب پذیری روانی زنان پاسدار و بسیجی

و مقایسه آن با زنان شاغل در نیروهای مسلح^۲

دکتر مهدی بزرگ زاده

چکیده:

^۱ دکترای مدیریت فرهنگی از واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی و مدرس دانشگاه آزاد اسلامی رودهن

^۲ این مقاله نتیجه پروژه ای به همین نام است که در مرکز مطالعات و تحقیقات زنان سپاه توسط نویسنده انجام شده است.

داشتن روحیه قوی و محکم اساسی ترین ویژگی یک ارتش یا سیستم نظامی، هم در زمان صلح و هم در زمان جنگ است. از همین رو، یک ارتش یا سرویس نظامی تنها زمانی می تواند از پیروزی خود در مقابل دشمنانش یا از عدم غلبه دشمنان قوی بر خود مطمئن شود که این عنصر کلیدی و بنیادی را بشناسد و از هیچ تلاشی برای تقویت و حفظ آن در نیروهای دشمن، غفلت نورد.

این مقاله نتیجه یک پروژه پژوهشی است که در آن، در وهله اول روحیه، انسجام، آمادگی و آسیب پذیری روانی زنان شاغل در سپاه، نیروی انتظامی و بسیج مورد سنجش قرار گرفته است و در وهله بعد رابطه این مولفه ها با یکدیگر، تحلیل شده است. در آخر یافته های تحقیق مورد بحث قرار گرفته و بر اساس آن راهکارهایی برای افزایش روحیه و آمادگی زنان نظامی و کاهش دامنه آسیب پذیری روانی آنان، ارائه شده است.

➤ بررسی رابطه سبک های دلبستگی دختران فراری با والدین آنها

دکتر فریده حمیدی^۱

چکیده:

جامعه آماری این پژوهش را مجموع دختران فراری بین ۲۲-۱۴ سال مراجعه کننده به مراکز وابسته به بهزیستی، کانون اصلاح و تربیت و مجتمع قضایی ارشاد تشکیل می دهد. ۵۰ نفر از مراجعه کنندگان به این مراکز همراه والدین آنها (۲۵ مادر و ۲۲ پدر) به روش نمونه گیری هدفمند مورد آزمون قرار گرفتند. در این پژوهش از مقیاس بازنگری شده کولینز و رید (۱۹۹۰) RAAS، پرسشنامه دموگرافیک و مصاحبه بالینی استفاده شده است. پس از جمع آوری اطلاعات، از روش آمار توصیفی (فراوانی، درصد، میانگین، انحراف معیار و ...) و آمار استنباطی (آزمون Z برای مقایسه نسبت ها، ضریب همبستگی توافقی و مجذور کا^۲) برای تجزیه و تحلیل داده ها استفاده شد.

- بیشترین درصد سبک دلبستگی دختران فراری، مربوط به سبک دلبستگی نا ایمن دو سوگرا (۶۲٪) است در حالی که تقریباً نیمی از مادران آنها دارای سبک دلبستگی ایمن (۴۸٪) و نیمی دیگر دارای سبک دلبستگی نا ایمن دو سوگرا (۴۴٪) هستند. سبک دلبستگی غالب در پدران نیز نا ایمن اجتنابی (۶۳/۶٪) است.

^۱ استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

- بین سبک دلبستگی دختران فراری با سبک دلبستگی مادرانشان ارتباط معناداری وجود دارد. به عبارت دیگر اکثر دختران فراری با سبک دلبستگی نا ایمن دارای مادران نا ایمن هستند و در مقابل دختران ایمن دارای مادرانی با سبک دلبستگی ایمن هستند.
- بین سبک دلبستگی دختران فراری با سبک دلبستگی پدرانشان ارتباط معناداری وجود ندارد.

➤ تاثیر اشتغال زنان بر سلامت روان همسرانشان

مریم اوتادی^۱

چکیده:

این مقاله به بررسی تاثیر اشتغال زنان بر روی سلامت روان همسران آنان پرداخته شده است. ابتدا برای تشخیص تاثیر اشتغال بر روی سلامت روان همسران زنان شاغل در مقایسه با زنان خانه دار (غیر شاغل)، ۳۲۰ نفر (۸۰ زوج با همسران شاغل و ۸۰ زوج با همسران خانه دار) از اولیای دانش آموزان دبیرستانهای دخترانه در دو منطقه شمال و جنوب شهر تهران به صورت تصادفی انتخاب شدند و پرسشنامه های سلامت عمومی "گلدبرگ". پرسشنامه تکمیلی محقق ساخته بر روی گروه نمونه اجرا شد. نتایج، حاکی از آن است که بین سلامت روان همسران زنان شاغل در مقایسه با همسران زنان خانه دار تفاوت معناداری وجود دارد. بدین معنا که همسران زنان شاغل از سلامت روانی بالاتری برخوردارند. از طرف دیگر بین میزان تحصیلات آزمودنی ها با مقیاس کل سلامت روان و خرده مقیاس های اضطراب و افسردگی رابطه معناداری مشاهده شد، با این نتیجه که والدین با تحصیلات بالاتر از سلامت روان بالاتری برخوردارند. همچنین یافته ها نشان داد که:

- ۱- ۳۳٪ واریانس سلامت روان مردان را سلامت همسرانشان تعیین می کند.
- ۲- ۷٪ واریانس سلامت روان مردان را رضایت از زندگی همسرانشان تعیین می کند.
- ۳- ۴٪ واریانس سلامت مردان را مراجعه به روانپزشک همسرانشان تعیین می کند.

^۱ کارشناس ارشد مشاوره و راهنمایی، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

زنان در جنگ

سانبرو^۱امیر میرزا عطاری^۲

چکیده:

زمانی که جنگ شکل واقعی به خود گرفت و از یک تصور ساده و خیال واهی در باره دلاور مردی های افتخار آمیز در جهت یک نهضت مقدس فراتر رفت و گویای واقعی تلخ در مورد سربازانی شد که در شرایط سخت و مبهوت کننده مجروح یا کشته می شدند، دیگر اثری از زنان نبود، بعد از آن بود که نوع متفاوتی از زنان حضور خود را اعلام کرده و شمار نامعلومی از آنها پس از گذراندن دوره های آموزش نظامی رسمی در گردان های پشتیبانی، خدماتی و رزمی وارد میدان جنگ شدند.

تعداد زنانی که در جنگ خدمت کرده اند، خیلی بیشتر و نقششان مهم تر از آن است که تا بحال در کتاب های تاریخی آمده است. اطلاعات به دست آمده از لای یادداشت های روزانه، خاطرات، نامه های خانوادگی و مطالب موجود در اینترنت نیز بیانگر همین واقعیت است.

این مقاله تلاش نموده است بخشی از تاریخچه حضور زنان را در عرصه های پشتیبانی و خدمات رزم در جنگ های داخلی آمریکا و طی جنگ جهانی اول و دوم و برخورد زنان در کنترل استرس ها و نقش آنها در جنگ های اخیر را به تحلیل در آورد.

^۱نویسنده: دیانا سانبرو

^۲مترجم: امیر میرزا عطاری